Alleg. 146

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o preliminarzach funduszów indemnizacyjnych: wschodnio galicyjskiego, zachodnio galicyjskiego i krakowskiego na r. 1886.

Wysoki Sejmie!

Projekt budżetu funduszów indemnizacyjnych wschodnio galicyjskiego, zachodnio galicyjskiego i krakowskiego na r. 1886, przedłożony przez c. k. rząd wysokiemu Sejmowi, przekazała wysoka Izba uchwałą z 26 listopada r. z. komisyi budżetowej do zbadania i przedstawienia wniosków. Komisya budżetowa spełniwszy to zadanie, przedstawia wysokiemu Sejmowi niniejsze sprawozdanie i wnioski swoje co do budżetu funduszów indemnizacyjnych na r. b.

W projekcie budżetu wydatków i dochodów *funduszu indemnizacyjnego wschodnio galicyjskiego* na r. 1886, obrachował rząd wydatki jak następuje:

1. Wydatki na zarząd	18.905	zł.
2. Spłata kapitału przez losowanie obligacyj	1,982.400	„
3. Kwoty wyrównawcze: *a)* w kapitale	—	
b) w rentach	—	
4. Renty dla uprawnionych	1,628.707	„
5. Zaliczki zwrotne	12.427	„
6. Nadzwyczajne wydatki	55.100	„
Razem	3,697.539	zł.

Ponieważ zaś wydatki funduszu indem. wschod. gal. na r. 1885 uchwalił Sejm w sumie 3,673.176 zł., a na r. 1884 w sumie 3,642.579 zł., przeto rząd obrachował wydatki tego funduszu na r. 1886 więcej o 24.363 zł. niż uchwalono je na r. 1885, a więcej o 54.960 zł. niż uchwalono na r. 1884.

Co do 1ej pozycyi wydatków. Zarząd wszystkimi trzema funduszami indemnizacyjnymi prowadzony jest razem przez jeden oddział c. k. Namiestnictwa, to jest przez urzędników Namiestnictwa wydelegowanych do tej czynności, a wydatki na ich płace i dodatki aktywalne, na potrzeby kancelaryjne, na najem a raczej użyczenie lokalu rządowego w którym pracują, na koszta ich podróży w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych, są uważane za wydatki

na zarząd wszystkimi trzema funduszami indemnizacyjnymi; ogólna suma policzonych w taki sposób wydatków na zarząd funduszami indemnizacyjnymi, jest rozdzielona w pewnym oznaczonym stosunku (stosunek ten jest: $^{22}/_{35}$, $^{12}/_{35}$ i $^{1}/_{35}$) na trzy części, z których pierwsza obciąża budżet wydatków funduszu wschod. gal., druga zachod. galicyjskiego, a trzecia krakowskiego. Te wydatki na zarząd funduszami indemnizacyjnymi zmniejszają się prawie corocznie i zmniejszać się powinny, bo zmniejszają się corocznie czynności w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych. I tak wydatki na zarząd funduszem indem. wschod. galic. wynosiły: w 1879 r. 25.573 zł.; w 1880 r. 22.738 zł.; w 1881 r. 22.892 zł.; w 1882 r. 21.716 zł.; w 1883 r. 21.326 zł.; w 1884 r. 21.731 zł., jak to wykazały zamknięcia rachunków za wspomnione lata; a wydatek na zarząd w 1884 r. dla tego tylko był wyższym niż w roku poprzednim, ponieważ w r. 1884 przypadł wyjątkowy wydatek na druk nowych arkuszy kuponowych. Rząd obliczył wydatki na zarząd wszystkich trzech funduszów indemnizacyjnych w 1886 r. to jest wydatki na utrzymanie urzędników Namiestnictwa zajętych czynnościami wypływającemi z zarządu tymi funduszami, na 30.860 zł., jak to wykazano w załącznikach dołączonych do preliminarzy wszystkich trzech funduszów; rozdzieliwszy zaś tę sumę według wyżej wskazanego klucza, wstawił $^{22}/_{35}$ części tej sumy, to jest 18.905 zł., w projekt budżetu wydatków funduszu indem. wschod. gal. jako koszta zarządu tym funduszem w 1886 r.

Komisya budżetowa sądzi, że za wielu urzędników rządowych wydelegowanych jest do zarządu funduszami indemnizacyjnymi, przeto za wielu urzędników rządowych jest na budżecie wydatków funduszów indemnizacyjnych. Między innemi, zbytecznem jest i niepotrzebnem wydelegowanie komisarza powiatowego z starostwa w Rzeszowie do załatwiania tam spraw serwitutowych. Jednak komisya budżetowa nie może przedłożyć wysokiej Izbie wniosku, aby już w budżecie na r. 1886 zmniejszyć w tym kierunku wydatki na zarząd funduszami indemnizacyjnymi, bo rok ten już rozpoczął się zanim budżet uchwalony zostanie; ale komisya proponuje wysokiemu Sejmowi, iżby wezwał rząd o zmniejszenie w 1887 r. wydatków na zarząd funduszami indemnizacyjnymi i aby wysoka Izba powzięła następującą

uchwałę

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm wzywa c. k. rząd, aby przedkładając Sejmowi projekt budżetu wydatków i dochodów funduszów indemnizacyjnych na r. 1887, zaprojektował w tym budżecie zmniejszenie za wysokich obecnie wydatków na zarząd tymi funduszami.

Prócz tego komisya budżetowa sądzi, że już w budżecie na r. b. należy uczynić następujące zmniejszenia wydatków na zarząd wszystkimi trzema funduszami, a to odpowiednio istotnemu obecnemu stanowi rzeczy. Po 1sze w szczegółowem obrachowaniu wydatków na zarząd, dołączonem do rządowego projektu preliminarza w r. 1886, zamieszczono zasługi dwóch stróżów, każdego po 216 zł., a rzeczywiście jest obecnie przy oddziele indemnizacyjnym tylko jeden stróż, przeto zasługi drugiego należy wykreślić na r. b. Powtóre w tem obrachowaniu uzasadniającem preliminarz, są wydatki na potrzeby kancelaryjne za wysoko obliczone i powinny uledz zmniejszeniu, mianowicie: na opał lokalu z 800 zł. na 600 zł.; na papier i rekwizyta do pisania z 600 na 500, na losowanie obligacyj z 2.000 na 1.400 zł. a to odpowiednio rzeczywistemu na to losowanie wydatkowi. Te wymienione wyżej zmniejszenia wydatków preliminowanych w budżecie na r. 1886 na zarząd wszystkimi trzema funduszami indemnizacyjnymi, wynoszą razem 1.116 zł. Przeto wydatki na zarząd funduszem indem. wschod. gal. należy zmniejszyć o $^{22}/_{35}$ części tej kwoty, czyli o 701 zł. 48 ct. Ponieważ zaś w projekcie budżetu na 1886 r., rząd preliminował (na podstawie obrachowania, które powyżej wykazanemu zmniejszeniu uledz powinno) wydatki

na zarząd funduszem wschodnio galicyjskim w 1886 r. w sumie 18.905 zł., przeto komisya z powodów powyżej wyłuszczonych wnosi:

1. *Wydatki na zarząd* . . . . *18.204 zł.*

Co do 2iej pozycyi wydatków. Według planu losowania i umarzania obligacyj, wylosowano obligacye indemnizacyjne wschodnio galicyjskie w drugiem półroczu 1885 r. za sumę 944.000 złr. m. k. które należy wypłacić 1. maja 1886 r., zaś w pierwszem półroczu 1886 należy wylosować a wypłacić 1. listopada 1886 za sumę także 944.000 złr. m. k., razem za sumę 1,888.000 złr. m. k., czyli 1,982.400 zł. w. a. Ponieważ suma przypadająca do wypłaty za obligacye wylosowane w roku budżetowym, wystarcza zwykle także do wypłaty za obligacye wylosowane w latach dawniejszych a przedłożone do wypłaty w roku budżetowym, albowiem z obligacyj wylosowanych w tymże roku znów znaczna ilość nie bywa przedłożoną do wypłaty, z tych powodów komisya, zgodnie z projektem rządowym, wnosi:

2. *Spłata kapitałów przez losowanie obligacyj* . . . . . *1,982.400 zł.*

Przeto więcej o 123.900 zł. niż preliminowano na ten wydatek w budżecie na 1885, albowiem corocznie zwiększa się suma przeznaczona na spłatę i umorzenie obligacyj wylosowanych, a zmniejsza się suma przeznaczona na wypłatę za kupony od obligacyj pozostałych jeszcze do losowania i umorzenia.

Co do 3iej pozycyi wydatków. Komisya budżetowa zgodnie z projektem rządowym nic nie preliminuje na kwoty wyrównawcze w kapitale i w rentach, gdyż po pokryciu reszty kapitałów zlikwidowanych obligacyami indemnizacyjnemi, nie przewiduje ani rząd ani komisya jakiegokolwiek przyrostu w kapitałach indemnizowanych i jakichkolwiek obrachunków między funduszem indemnizacyjnym i indemnizowanymi.

Co do 4tej pozycyi. Wydatek na renty dla uprawnionych to jest na wypłatę za kupony od obligacyj indemnizacyjnych niewylosowanych, zmniejsza się z każdym rokiem z powodu, że z każdym rokiem zmniejsza się liczba obligacyj indem. nieumorzonych. Obligacyj indemnizacyjnych wschodnio galicyjskich niewylosowanych pozostało jeszcze z końcem października 1885 r. za sumę 32,574.150 zł. w. a. a 5% od tej sumy to jest należytość za kupony które zapadną od tych obligacyj w 1886 r., wynosi 1,628.707 zł.; suma ta wystarczy, jak zwykle wystarcza, do wypłaty także za kupony zapadłe w latach poprzednich a przedłożone do wypłaty w roku budżetowym, gdyż znów nie wszystkie kupony zapadłe w roku budżetowym, przedłożone będą do wypłaty. Przeto komisya wnosi:

4te *Renty dla uprawnionych* . . . . *1,628.707 zł.*

mniej o 100.297 zł. niż preliminowano ten wydatek w 1885 r.

Co do 5tej pozycyi wydatków. Na zaliczki dawane urzędnikom na płace etatowe, o ile te zaliczki powinni urzędnicy zwracać dopiero w latach późniejszych po zamknięciu roku budżetowego, oraz na zwrot kwot mylnie pobranych w latach poprzednich, preliminuje rząd, na podstawie przeciętnego rzeczywistego wydatku w trzech latach 1882, 1883 i 1884 r., kwotę 12.427 zł., a komisya zgodnie z tem wnosi:

5te *Na zaliczki zwrotne w latach późniejszych* . . . . . *12.400 zł.*

Co do 6tej pozycyi. W rubryce wydatków nadzwyczajnych zamieszcza się zwrot podatkującym nadpłat dodatku indemnizacyjnego oraz zwroty zaliczek udzielonych funduszowi indemnizacyjnemu przez drugi fundusz. Ponieważ w 1886 r. nie ma nic do zwracania fundusz wschodnio galicyjski innym funduszom indemnizacyjnym, przeto z tej rubryki wydatków przypadałby tylko zwrot podatkującym nadpłaconego przez nich w latach poprzednich dodatku indemnizacyjnego; a gdy zwrot ten wynosił w dwóch latach poprzednich to jest w 1883 i 1884

przecięciowo 52.324 zł., przeto komisya budżetowa na zasadzie tego przeciętnego wydatku, wnosi:

6te *Wydatki nadzwyczajne* . . . . *52.300 zł.*

mniej o 2.800 zł. niż rząd preliminował na ten wydatek.

Ogół więc wydatków funduszu indemnizacyjnego wschodnio galicyjskiego w 1886 r. komisya obrachowała według powyższych wniosków na . . . . . **3,694.011 zł.** przeto mniej o 3.528 zł. niż rząd preliminował te wydatki.

Dochody funduszu indemnizacyjnego wschodnio galicyjskiego w 1886 r. przeznaczone na pokrycie wyżej wymienionych wydatków, obrachował rząd w projekcie budżetu na r. 1886 jak następuje:

I. Od obowiązanych.

1. Wpłata kapitałów . . . . 1.562 zł.
2. Wpłata rent . . . . 855 „
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody . . . . 20.868 „

II. Dochody własne.

4. Odsetki od własnych obligacyj indemnizacyjnych . . . . 37.115 „
5. Dochód za sprzedane obligacye . . . . —

III. Dochody ze zwrotu zaliczek.

6. Zwrócone zaliczki . . . . 9.311 „

IV. Od kraju.

7. Dodatek indemnizacyjny do podatków . . . . . . 2,184.308 „

V. Ze skarbu państwa.

8. Subwencya ze skarbu państwa . . . . 1,443.520 „

Ogółem dochody . . . . 3,697.539 zł.

Ponieważ w budżecie uchwalonym przez wysoki Sejm na 1885 ogół dochodów funduszu indem. wschod. galic. obrachowano na 3,673.166 zł., przeto rząd obrachowuje dochody na 1886 wyżej o 24.373 zł. niż uchwalono na 1885.

Komisya budżetowa proponuje przyjąć bez zmiany wnioski rządowe co do trzech pierwszych pozycyj dochodów i wnosi:

1. *Wpłata kapitałów* . . . . *1.562 zł.*
2. *Wpłata rent* . . . . *855* „
3. *Odsetki za zwłokę i inne dochody* . . . . *20.868* „

Co do 4tej pozycyi dochodów t. j. co do dochodu z odsetek od obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu, komisya budżetowa zważywszy: że fundusz indem. wschod. gal. posiada własnych obligacyj indemnizacyjnych za sumę 742.308 zł. w. a. od których 5% to jest kupony zapadające w 1886 r. dadzą sumę 37.115 zł.; powtóre zważywszy, że chociaż fundusz nie zrealizuje tych kuponów to jest nie zapłaci ich sam sobie, ale zniszczy je jak zwykle, jednak ponieważ w dział wydatków 1886 r. wstawiliśmy całą sumę potrzebną na zapłatę wszystkich kuponów mających zapaść w 1886 r. a więc także na zapłatę własnych kuponów, przeto w dziale dochodów należy zamieścić kwotę równającą się wartości kuponów własnych, — z tych powodów komisya wnosi:

II. Dochody własne.

4. *Odsetki od obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu* *37.115 zł.*

Rząd w przedłożonym projekcie budżetu nie przewidywał i nie preliminował żadnej więcej pozycyi własnych dochodów funduszu t. j. nie preliminował żadnej kwoty w drugiej pozycyi dochodów z majątku funduszu, mianowicie dochodu z sprzedaży obligacyj będących własnością funduszu. Ale komisya budżetowa zwraca uwagę wysokiego Sejmu na następujące fakta, które ją powodują do przedłożenia wniosków, aby w budżet dochodów funduszów indem. na 1886 r. wstawić także drugą pozycyę dochodów z własnego majątku tychże funduszów. Fakta te są następujące: Po 1sze wszystkie trzy fundusze indemnizacyjne a mianowicie wschodnio galicyjski posiada znaczną sumę zebraną w dawniejszych latach z dochodów z dodatku indemniz., pobieranego w większej wysokości niż potrzeba było dla pokrycia wydatków funduszu; suma ta, będąca jego własnym majątkiem, umieszczona w obligacyach indemnizacyjnych, wynosiła z końcem 1884 r. 922.488 zł., (licząc obligacye w ich imiennej wartości), jak to wykazało zbadane przez naszą komisyę zamknięcie rachunków indemn. za ów rok, zaś nie o wiele zmniejszyła się ta suma w ciągu 1885 r. Po 2gie, obecne ciężkie przesilenie ekonomiczne wymaga ulżenia, o ile możności, produkcyi rolniczej w ciężarach publicznych t. j. w podatkach i dodatkach, a między innemi w dodatku indem., który w projekcie budżetów indem. gal. na r. 1886 rząd proponuje pobierać w tej samej wysokości co w r. z., to jest w wysokości $31^1/_2$ ct. do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich. Po 3cie fundusz indem. wschod. gal. powinien mieć wprawdzie taką zapasową sumę, aby był w stanie każdej chwili zapłacić za obligacye indemn. wschod. gal. już wylosowane a nie przedłożone jeszcze do wypłaty; ale należytość za te obligacye wschodnio galicyjskie wylosowane a nie przedłożone do wypłaty, wynosiła z końcem 1884 r. tylko 285.810 zł., i wraz z należytością za kupony zapadłe a jeszcze nie przedłożone do wypłaty a ulegające przedawnieniu, nie dochodzi nawet połowy sumy będącej własnością funduszu wschodnio galicyjskiego. Komisya zważywszy wszystkie te powody, przedstawia wysokiemu Sejmowi w właściwem miejscu wniosek, aby uchwalił pobierać dodatek indemnizacyjny w 1886 r. w całej Galicyi bez krakowskiego, w wysokości tylko 30 centów do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich, a tu wnosi, aby w tym wyjątkowym okresie przesilenia ekonomicznego, użyć w 1886 r. dla pokrycia części wydatków funduszu indem. wschod. gal. kwoty 100.490 zł. wziętej z sumy będącej własnością funduszu indem. wschod. gal. i kwotę tę zamieścić w budżecie dochodów na r. 1886, jako drugą pozycyę dochodów z własnego majątku. Przeto komisya budżetowa wnosi:

5. *Dochód za sprzedane obligacye będące własnością funduszu* . . . *100.490 zł.*

Co do 6ej pozycyi dochodów. Komisya budżetowa zważywszy, że zwrot zaliczek danych w latach poprzednich przyniósł dochodu w 1882, 1883 i 1884 przecięciowo rocznie 9.311 zł., wnosi, zgodnie z projektem rządowym:

6. *Ze zwrotu zaliczek danych w latach poprzednich* . . . . . . *9.311 zł.*

Co do 7ej pozycyi dochodów, którą stanowi zasiłek od kraju t. j. dochód z dodatku indemnizacyjnego do podatków, rząd w przedłożonym Sejmowi projekcie budżetu na 1886 r. zaproponował, aby dodatek ten pobierać w r. b. w całej Galicyi w takiej wysokości jak w dwóch latach poprzednich, t. j. w wysokości *$31^1/_2$ centów* do każdego złotego całej należytości wszystkich podatków bezpośrednich państwowych. Obliczył zaś rząd na podstawie podatków rozpisanych w Galicyi na rok 1884, że dodatek indemnizacyjny pobierany w wysokości $31^1/_2$ centów, przyniesie w 1886 r. z wschodniej części Galicyi dochodu funduszowi indem. wschod. gal. 2,184.308 zł.; albowiem na powyższej podstawie obrachował, że jeden cent dodatku indemnizacyjnego do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich przyniesie z wschodniej części Galicyi 69.343 zł.

Lecz komisya budżetowa z powodów powyżej przytoczonych, a mianowicie zważając na ekonomiczne przesilenie w kraju i na wykazaną wyżej możność użycia części sumy będącej

własnością funduszu, na pokrycie części jego wydatków w r. b. tak ciężkim dla podatkujących, — proponuje wysokiemu Sejmowi, aby dodatek indemnizacyjny pobierać w 1886 r. w całej Galicyi w wysokości tylko *30 ct.* do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich. Dodatek indemnizacyjny pobierany w wysokości 30 ct. do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich, a przeto pobierany jak dotychczas także od należytości podatku domowo czynszowego przypadającego na domy nowo zbudowane a uwolnione od opłaty tegoż podatku, przyniósłby dochodu z wschodniej części Galicyi funduszowi wschodnio galicyjskiemu 2,080.290 zł., licząc na tej samej podstawie, na której rząd obrachował dochód z jednego centa dodatku indemnizacyjnego z wschodniej części Galicyi na 69.343 zł. t. j. licząc na podstawie podatków bezpośrednich rozpisanych w tej części Galicyi w 1884 r.

Odpowiedni wniosek do uchwały przedłoży komisya wysokiemu Sejmowi w końcu sprawozdania o budżetach obu funduszów indemnizacyjnych galicyjskich, a tu wnosi:

7. *Dodatek indemnizacyjny do podatków* . . . . *2,080.290 zł.*

Co do 8ej pozycyi dochodów. Corocznie wypłaca skarb państwa 2,625.000 zł. w. a. jako subwencyę roczną, łącznie dla obu funduszów indemnizacyjnych wschodnio i zachodnio galicyjskich, a przy układaniu budżetu projektuje się taki rozdział tej łącznej subwencyi między oba fundusze, jaki wówczas zdaje się najodpowiedniejszy temu celowi aby przewidywane ich wydatki były pokryte; zaś później subwencya ta rozdziela się istotnie w taki sposób, aby rzeczywiste wydatki obu funduszów zostały zaspokojone. Przeto komisya budżetowa zważywszy, że dla pokrycia preliminowanych wyżej wydatków funduszu indem. wschod. gal. w 1886 r. potrzeba, oprócz dochodów przewidzianych z siedmiu źródeł powyżej wymienionych, jeszcze 1,443.520 zł. z subwencyi państwowej, wnosi, zgodnie z propozycyą rządową, aby z tego zasiłku państwowego zamieścić powyższą sumę w 8ej pozycyi dochodów funduszu indem. wschod. gal. w 1886 r., przeznaczając resztę z sumy zasiłkowej na dochód funduszu zachodnio galicyjskiego w 1886 r. Więc komisya budżetowa wnosi:

8. *Z subwencyi dawanej z skarbu państwa* . . . . *1,443.520 zł.*

Przeto ogół dochodów funduszu indem. wschod. gal. w 1886 r. wynosiłby, według wniosków komisyi w powyższych ośmiu pozycyach, sumę . . . . **3,694.011 zł.** w. a. a więc sumę równą zupełnie ogółowi wydatków tegoż funduszu w 1886 r., zaś mniej o 3.528 zł. niż rząd preliminował ogół tych dochodów.

W przedłożonym Sejmowi projekcie budżetu wydatków i dochodów funduszu *indem. zachodnio galicyjskiego* na r. 1886 obrachował rząd wydatki w następujący sposób:

1. Wydatki na zarząd	11.213 zł.
2. Spłata kapitałów przez losowanie obligacyj	1,106.700 „
3. Kwoty wyrównawcze: *a)* w kapitale	—
b) w rentach	—
4. Renty dla uprawnionych	954.787 „
5. Zaliczki zwrotne	2.780 „
6. Nadzwyczajne wydatki	16.000 „
Razem .	2,091.480 zł.

Ponieważ wydatki funduszu indem. zach. galicyjsk. uchwalił Sejm na 1885 w sumie 2,086.968 zł., przeto ogół obrachowanych przez rząd wydatków tegoż funduszu na 1886 r. wynosiłby więcej o 4.512 zł.

Co do 1ej pozycyi wydatków. Rząd obliczywszy wydatki na zarząd wszystkimi trzema funduszami indemnizacyjnymi w obrachowaniu załączonem przy preliminarzu wydatków funduszu wschod. galicyjskiego, 12/35 części tego ogółu wydatków na zarząd centralny funduszami indemnizacyjnymi zamieszcza w budżecie wydatków funduszu zach. galic. w kwocie 8.663 zł., a do tego dodawszy wydatek na utrzymanie w Rzeszowie komisyi miejscowej dla spraw serwitutowych w kwocie 2.550 zł., preliminował wydatki na zarząd funduszem indem. zach. gal. w 1886 r. w sumie 11.213 zł. Lecz komisya budżetowa na podstawie obrachowania swego i wniosków przedłożonych przy tej pozycyi wydatków funduszu wschodnio galicyjskiego zmniejszywszy ogół wydatków na centralny zarząd wszyskimi trzema funduszami tylko o 1.116 zł. zmniejsza o $^{12}/_{35}$ części tej kwoty t. j. o 377 zł. wydatki na zarząd funduszem zachodnio gal. w 1886 r. i wnosi:

1. *Wydatki na zarząd* . . . . 10.836 zł.

Co do 2ej pozycyi wydatków. Według planu losowania i umarzania obligacyj funduszu indem. zach. gal.. wylosowano w listopadzie 1885 a wypłacić należy w maju 1886 r. obligacye indemnizacyjne zachodnio galicyjskie za sumę 510.000 złr. m. k. zaś wylosować trzeba w pierwszem półroczu 1886 r. a wypłacić 1. listopada r. b. za sumę 544.000 złr. m. k., razem za 1,054.000 złr. m. k., czyli za 1,106.700 zł. w. a. Przeto komisya budżetowa, zgodnie z propozycyą rządową, wnosi:

2. *Spłata kapitałów przez losowanie obligacyj* . . . . *1,106.700 zł.*

Co do 3ej pozycyi. Komisya zgodnie z projektem rządowym, nie wpisuje w tej pozycyi żadnej kwoty z powodów wyrażonych przy roztrząsaniu tej pozycyi wydatków funduszu wschodnio galicyjskiego.

Co do 4ej pozycyi wydatków. Komisya budżetowa zważywszy, że obligacyj indemnizacyjnych zachodnio galicyjskich niewylosowanych, od których należy zapłacić w 1886 r. odsetki 5% było jeszcze w październiku 1885 r. za 19,095.741 zł. licząc je w ich imiennej wartości, a 5% od tej sumy t. j. należytość za kupony zapaść mające w 1886 r. wynosi 954.787 zł., wnosi zgodnie z propozycyą rządową:

4. *Renty dla uprawnionych* . . . . *954.787 zł.*

Co do pozycyi 5ej. Wydatek na zaliczki dawane urzędnikom na ich płace etatowe, które to zaliczki mają być zwracane ratami w latach następnych, obrachowuje komisya, zgodnie z propozycyą rządu a na podstawie przeciętnego wydatku rzeczywistego na ten cel w trzech latach ostatnich, na kwotę 2.780 zł. i wnosi:

5. *Na zaliczki zwracane w latach późniejszych* . . . . . . *2.780 zł.*

Co do 6ej pozycyi wydatków. W pozycyi tej nazwanej w rządowym projekcie budżetu „wydatkami nadzwyczajnymi", a w rządowem zamknięciu rachunków, „wydatkami rozmaitymi", wpisuje się głównie zwrot podatkującym nadpłaconego przez nich w latach poprzednich dodatku indemnizacyjnego oraz zwroty „stronom obowiązanym" nadpłat w kapitałach i rentach. Zamknięcia rachunków za lata 1883 i 1884 wykazały, iż rzeczywisty wydatek w tej pozycyi w obu tych latach był znaczny, gdyż zwrot podatkującym nadpłaty przez nich w latach poprzednich dodatku indemnizacyjnego wynosił w 1883 r. 32.505 zł., w 1884 r. 43.167 zł.; albowiem podczas przemian w wymiarze podatków i dodatków w tych latach w których regulowano podatek gruntowy, pobrano znacznie więcej dodatku indemnizacyjnego niż się należało. Lecz w następnych latach nadpłaty dodatku indemnizacyjnego były mniejsze i dlatego na 1886 r. przewiduje rząd znacznie mniejszy wydatek na zwrot nadpłaconego dodatku, a komisya, zgodnie z propozycyą rządową, wnosi:

6. *Wydatki nadzwyczajne* . . . . *16.000 zł.*

Przeto ogół wydatków funduszu indemnizacyjnego zachodnio galicyjskiego w 1886 r., obrachowanych w powyższych sześciu pozycyach, wynosi . . 2,091.103 zł. mniej o 377 zł. niż rząd preliminował.

Dochody funduszu indemnizacyjnego zachodnio galicyjskiego obrachował rząd w swoim projekcie budżetu na r. 1886 jak następuje:

I. Od obowiązanych.

1.	Wpłata kapitałów	1.451 zł.
2.	Wpłata rent	333 „
3.	Odsetki za zwłokę i inne dochody	14.882 „
	II. Dochody własne.	
4.	Odsetki od obligacyj będących własnością funduszu . . .	21.511 „
5.	Dochód za sprzedane obligacye będące własnością funduszu . .	—
	III. Dochody ze zwrotu zaliczek.	
6.	Zaliczki zwrócone	1.745 „
	IV. Od kraju.	
7.	Dodatek indemnizacyjny do podatków	870.078 „
	V. Ze skarbu państwa.	
8.	Subwencya z skarbu państwa	1,181.480 „
	Dochody ogółem . . .	2,091.480 zł.

przeto rząd preliminuje dochody na 1886 r. wyżej o 4.512 zł. niż dochody te uchwalił Sejm na 1885.

Komisya budżetowa projektuje przyjąć bez zmiany trzy pierwsze pozycye dochodu według rządowego obrachowania i wnosi:

1.	*Wpłata kapitałów*	*1.451 zł.*
2.	*Wpłata rent*	*333* „
3.	*Odsetki za zwłokę i inne dochody*	*14.882* „

Co do 4ej pozycyi dochodów. Fundusz indem. zach. gal. posiada własnych obligacyj za sumę 430.227 zł. w. a. licząc obligacye w imiennej ich wartości a 5% odsetki od tej sumy, to jest kupony od tych obligacyj w 1886 wynoszą 21.511 zł. Przeto komisya budżetowa z przyczyn które wyłuszczyła przy tejże pozycyi dochodów funduszu indem. wschod. gal., wnosi zgodnie z obrachowaniem rządowem:

II. Dochody z własnego majątku.

4. *Odsetki od własnych obligacyj indemnizacyjnych* . . . . . . *21.511 zł.*

Rząd w przedłożonym Sejmowi projekcie budżetu nie preliminował żadnej kwoty w drugiej pozycyi dochodów z majątku funduszu. Ale komisya budżetowa z powodów, które obszernie przedstawiła powyżej w sprawozdaniu o budżecie dochodów funduszu wschodnio galicyjskiego; mianowicie zważywszy, że podczas ciężkiego przesilenia ekonomicznego należy starać się zniżyć dodatek indemnizacyjny; po 2ie zważywszy, że fundusz zachodnio galicyjski posiada zebrany z dochodów z dodatku indemnizacyjnego za wysoko w dawniejszych latach pobieranego, kapitał umieszczony w obligacyach indemnizacyjnych, który z końcem 1884 wyno-

sił 508.546 zł. (licząc obligacye w ich imiennej wartości) jak wykazuje zamknięcie rachunków za ów rok; zważywszy po 3ie, że obligacye indemnizacyjne zachodnio galicyjskie wylosowane a nie przedłożone dotychczas do wypłaty, wynosiły z końcem 1884 r. tylko sumę 147.325, a dla wypłaty tych obligacyj w każdej chwili wystarcza trzecia część snmy którą posiada fundusz indem. zach. galicyjski; — z wszystkich tych powodów przedstawia komisya budżetowa wysokiemu Sejmowi w właściwem miejscu wniosek, aby uchwalił pobierać w Galicyi dodatek indemnizacyjny w 1886 r. w wysokości tylko 30 centów do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich, a tu wnosi, aby w 1886 r. użyć dla pokrycia części wydatków funduszu indemnizacyjnego zachodnio galicyjskiego, kwotę 41.056 zł., wziętą z sumy będącej własnością funduszu indemnizacyjnego zachodnio galicyjskiego i kwotę tę zamieścić w budżecie dochodów 1886 r. jako drugą pozycyę dochodów z własnego majątku. Przeto komisya budżetowa wnosi:

5. *Dochód za sprzedane obligacye będące własnością funduszu* . . . . *41.056 zł.*

Co do 6ej pozycyi dochodów to jest dochodu ze zwrotu zaliczek danych w latach poprzednich, komisya budżetowa na podstawie przeciętnego dochodu w tej pozycyi w latach 1882, 1883 i 1884, a zgodnie z propozycyą rządową, wnosi:

6. *Ze zwrotu zaliczek danych w latach poprzednich* . . . . *1.745 zł.*

Pozycyę 7ą dochodów stanowi zasiłek od kraju t. j. dochód z dodatku indemnizacyjnego do podatków. Rząd w przedłożonym Sejmowi projekcie budżetu na 1886 zaproponował, aby dodatek ten pobierać w r. b. w Galicyi w takiej wysokości jak w r. z. to jest w wysokości 31½ centów do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich, a ponieważ podatki bezpośrednie rozpisane na r. 1884 wynosiły z zachodniej części Galicyi 2,762.152 zł., przeto na tej podstawie obrachował przybliżenie, że jeden cent dodatku indemnizacyjnego do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich przyniesie z zachodniej części Galicyi dochodu 27.621½ zł. Więc dodatek indemnizacyjny pobierany w wysokości 31½ centów przyniósłby z zachodniej części Galicyi dla funduszu indem. zach. gal. 870.078 zł.

Lecz komisya budżetowa z powodów wyżej przytoczonych, proponuje wysokiemu Sejmowi, aby dodatek indemnizacyjny pobierać w 1886 r. w obu częściach Galicyi w wysokości tylko *30 centów* do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich, (a przeto, jak dotychczas, od należytości także podatku domowo czynszowego rozpisanego na domy nowo zbudowane a uwolnione od opłaty tegoż podatku). Dodatek indem. pobierany w wysokości 30 centów do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich, przyniósłby dochodu z całej zachodniej Galicyi funduszowi indem. zachodnio galicyjskiemu 828.645 zł., jeżeli dochód z tego dodatku indem. obrachujemy na podstawie podatków rozpisanych na r. 1884 t. j. na tej samej podstawie na której rząd go obrachował w swoim projekcie budżetu. Ponieważ dla pokrycia reszty wydatków funduszu zach. gal. w 1886 r. zamieściliśmy już powyżej w budżecie dochodów kwotę 41.056 zł. wziętą z sumy będącej własnością funduszu zachodnio galicyjskiego, przeto pomimo zniżenia dodatku indemnizacyjnego na 1886 rok o 1½ centa (co czyni ubytek w dochodzie z dodatku indemnizacyjnego z zachodniej części Galicyi o 41.433 zł.) byłyby pokryte wszystkie przewidziane i preliminowane przez komisyę (mniej o 377 zł. niż preliminował rząd) wydatki funduszu indemnizacyjnego zach. gal. w 1886 r.

Wniosek o pobieranie dodatku indemnizacyjnego w wysokości 30 centów przedłoży komisya budżetowa do uchwały wysokiemu Sejmowi w końcu niniejszego sprawozdania, a stosownie do takiego wymiaru dodatku indemnizacyjnego wnosi:

7. *Dodatek indemnizacyjny do podatków* . . . . *828 645 zł.*

Pozycyę 8ą dochodów stanowi roczna subwencya z skarbu państwa dawana łącznie dla obu funduszów indem. gal. w sumie 2,625.000 zł., a gdy w budżecie dochodów funduszu

wschodnio galicyjskiego zamieściliśmy z tej subwencyi 1,443.520 zł., przeto reszta tego zasiłku w kwocie 1,181.480 zł. przypada dla funduszu zachodnio galicyjskiego i komisya, zgodnie z wnioskiem rządowym, wnosi:

8. *Z subwencyi dawanej z skarbu państwa . . . . 1,181.480 zł.*

Ogół dochodów funduszu indemnizacyjnego zachodnio galicyjskiego na 1886 r. obrachowany przez komisyę w powyższych ośmiu pozycyach, wynosi . . . **2,091.103 zł.**, przeto równy zupełnie ogółowi wydatków tegoż funduszu preliminowanych na r. 1886 przez komisyę w tejże samej sumie, a mniejszy o 377 zł. od ogółu dochodów obliczonych w rządowym projekcie budżetu na sumę 2,091.480 zł.

Komisya budżetowa przedstawiwszy wysokiemu Sejmowi do przyjęcia według jej powyższych wniosków, budżet wydatków i dochodów na r. 1886 funduszów indemnizacyjnych wschodnio i zachodnio galicyjskich, wnosi zarazem następującą

uchwałę finansową:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Na pokrycie wydatków funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej i funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej w 1886 r., Sejm ustanawia w tych obu częściach kraju dodatek do podatków bezpośrednich, po 30 centów do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich.

Jednak komisya budżetowa zważywszy, że wysoki Sejm zastrzegłszy swoje dotychczasowe stanowisko prawne w sprawie indemnizacyjnej, upoważnił Wydział krajowy uchwałą z dnia 29. października 1882 r. do zawarcia ugody, z zastrzeżeniem konstytucyjnego jej zatwierdzenia, z c. k. administracyą państwa, w celu usunięcia sporu co do stosunków państwa do funduszów indemnizacyjnych wschodniej i zachodniej Galicyi; po 2gie zważywszy, że jeżeli ta ugoda na warunkach uchwalonych zawartą zostanie, dochód ze skarbu państwa dla funduszów indemnizacyjnych wschodnio- i zachodnio-galicyjskich będzie w 1886 roku o 200.000 zł. mniejszy niż w powyższym na r. 1886 budżecie oznaczono, a przeto, aby pokryć ogół wydatków funduszów indemnizacyjnych zachodnio- i wschodnio-galicyjskich, musi być dochód od kraju, to jest dochód z dodatku indemnizacyjnego do podatków bezpośrednich w 1886 r. o 200.000 zł. większy niż w budżecie wykazano, i dodatek indemnizacyjny ustanowiony powyższą uchwałą finansową, należy, w razie przyjścia do skutku wzmiankowanej ugody, podwyższyć o dwa centy, — wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy następującą uchwałę finansową:

Dodatkowa uchwała finansowa na rok 1886.

„W razie zawarcia ugody pomiędzy c. k. administracyą państwa a Wydziałem krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w imieniu Reprezentacyi kraju, w celu usunięcia sporu o stosunki państwa do funduszów indemnizacyjnych wschodniej i zachodniej Galicyi, i po konstytucyjnem zatwierdzeniu tej ugody, należy pobierać w r. 1886 w powiatach wschodnio- i zachodnio-galicyjskich, oprócz ustanowionego uchwałą z d. dzisiejszego zwyczajnego dodatku indemnizacyjnego, dodatek indemnizacyjny nadzwyczajny po dwa centy do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich.“

W projekcie budżetu wydatków i dochodów *funduszu indemnizacyjnego krakowskiego* na r. 1886, obrachował rząd wydatki jak następuje:

1. Wydatki na zarząd	742 zł.
2. Spłata kapitału przez losowanie obligacyj	111.300 „
3. Renty dla uprawnionych	72.138 „
4. Zaliczki zwrotne	200 „
5. Wydatki nadzwyczajne	1.600 „
Ogół wydatków	185.980 zł.

przeto mniej o 4.050 zł. niż Sejm uchwalił na r. 1885.

Co do 1ej pozycyi wydatków. Komisya budżetowa przy rotrząsaniu powyżej wydatków na zarząd funduszem wschodnio galicyjskim uzasadniła zniżenie o 1.116 zł. sumy, na którą rząd w swoim projekcie budżetu obliczył wydatki na zarząd wszystkimi trzema funduszami indemnizacyjnymi; a ponieważ z ogółu wydatków na zarząd wszystkimi trzema funduszami, przypada $^1/_{35}$ część na zarząd funduszem krakowskim, przeto o $^1/_{35}$ część kwoty 1.116 zł. czyli o 32 zł. trzeba obniżyć propozycyę rządową wydatków na zarząd funduszem krakowskim. Z tych powodów komisya wnosi:

1. *Wydatki na zarząd* . . . . *710 zł.*

Co do 2iej pozycyi. Odpowiednio planowi losowania wylosowano w listopadzie 1885 r. obligacye indemnizacyjne krakowskie za sumę 52.000 złr. m. k. które należy spłacić w maju 1886 r., potrzeba zaś wylosować w pierwszej połowie 1886 r. a spłacić 1. listopada r. b. za sumę 54.000 złr. m. k., razem przypada do spłaty obligacyj indem. kra. w 1886 r. za 106.000 złr. m. k., czyli za 111.300 zł. w. a. Przeto komisya budżetowa, powołując się na uwagi swoje poczynione przy tej pozycyi wydatków funduszu wschod. gal., wnosi zgodnie z wnioskiem rządowym:

2. *Spłata kapitału przez losowanie obligacyj* . . . . . *111.300 zł.*

Co do 3iej pozycyi wydatków. Z końcem października 1885 r. było niewylosowanych obligacyj indemnizacyjnych krakowskich za sumę 1,442.752 zł. w. a., przeto na wypłatę 5% renty od tej sumy t. j. na wypłatę kuponów które zapadną w 1886 r. potrzeba 72.138 zł., a suma ta z powodów wykazanych przy roztrząsaniu budżetów innych funduszów indem. wystarcza zwykle na zapłatę za kupony zapadłe w roku budżetowym i przedłożone w tymże roku do wypłaty, oraz za kupony zapadłe w latach poprzednich a przedłożone do wypłaty w roku budżetowym. Z tych powodów komisya wnosi:

3. *Renty dla uprawnionych* . . . . *72.138 zł.*

Co do 4tej pozycyi. Wydatek na zaliczki zwracane w latach następnych, komisya obrachowuje na podstawie przeciętnego wydatku rzeczywistego w 3 latach poprzednich, i wnosi, zgodnie z propozycyą rządową:

4. *Na zaliczki zwracane w latach następnych* . . . . *200 zł.*

Co do 5tej pozycyi t. j. wydatków nadzwyczajnych, które obejmują zwrot podatkującym nadpłat w dodatku indemnizacyjnym, komisya przyjmuje propozycyę rządową i wnosi:

5. *Wydatki nadzwyczajne* . . . . *1.600 zł.*

Przeto ogół wydatków funduszu indemnizacyjnego krak. w 1886 r. oblicza komisya na . . . . **185.948 zł.** mniej o 32 zł. od projektu rządowego.

Dochody funduszu indem. krak., nie pobierającego żadnego zasiłku ze skarbu państwa, preliminuje rząd jak następuje:

I. Od obowiązanych.

1. Wpłata kapitałów	20 zł.
2. Wpłata rent	2 „
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody	1.012 „
II. Własne dochody.	
4. Odsetki od obligacyj będących własnością funduszu	2.887 „
5. Dochód ze sprzedaży obligacyj będących własnością funduszu . .	5.800 „
III. Dochód ze zwrotu zaliczek.	
6. Zaliczki zwrotne	217 „
IV. Od kraju.	
7. Dodatek indemnizacyjny do podatków	176.042 „
Ogół dochodów	185.980 zł.

mniej o 4.050 zł. niż Sejm uchwalił na 1885 r.

Komisya budżetowa wnosi przyjęcie bez zmiany trzech pierwszych pozycyj dochodów wedłng powyższej propozycyi rządowej.

Co do 4ej pozycyi dochodów. Komisya budżetowa zważywszy, że fundusz indem. krak. ma w swoim majątku obligacyj będących jego własnością, za sumę 57.739 zł., od których kupony mające zapaść w r. 1886 wynoszą 2.887 zł., przeto odpowiednio zasadzie wypowiedzianej wyżej przy tej pozycyi dochodów funduszu wschodnio galicyjskiego, komisya budżetowa wnosi:

4. *Odsetki od obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu* . *2.887 zł.*

Co do 5tej pozycyi dochodów. Rząd proponuje aby fundusz indem. kra. sprzedał cząstkę obligacyj będących jego własnością w celu uzyskania kwoty 5.800 zł. potrzebnej dla pokrycia części wydatków bieżących, nie pokrytej, według jego obrachowania, bieżącymi dochodami. Komisya budżetowa zważywszy z jednej strony na ekonomiczne przesilenie w całym kraju, z drugiej strony na fakt, że fundusz indem. krak. posiada w swoim majątku, oprócz obligacyj indemnizacyjnych za sumę 57.000 zł., także gotówkę w sumie 45.666 zł., — wnosi, podobnie jak powyżej w budżetach funduszów indem. gal., aby dodatek indemnizacyjny (który rząd proponuje pobierać w krakowskiem w wysokości takiej samej jak w r. z. to jest w wysokości 22 centów całej należytości podatków bezpośrednich), zniżyć o jednego centa i pobierać w krakowskiem w 1886 r. w wysokości 21 centów, a natomiast z gotówki będącej w zapasie kasowym funduszu (powstałej z powodu że dodatek indemnizacyjny w krakowskiem pobierano większy niż potrzeba było dla zaspokojenia wszystkich wydatków), wziąć 8.000 zł. t. j. kwotę równą dochodowi z jednego centa dodatku indemnizacyjnego do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich i kwotę tę zamieścić w budżecie dochodów tego funduszu na r. 1886. Z tych powodów komisya budżetowa wnosi:

5. *Za sprzedaną część obligacyj będącą własnością funduszu* . . *5.800 zł.*
6. *Z gotówki w zapasie kasowym będącej* . . . . . . *8.000 zł.*

Co do dochodu ze zwrotu zaliczek komisya budżetowa, zgodnie z propozycyą rządową, wnosi:

7. *Ze zwrotu zaliczek danych w latach poprzednich* . . . . *217 zł.*

Zasiłek od kraju t. j. dochód z dodatku indemnizacyjnego stanowi ostatnią a główną pozycyę dochodów funduszu krakowskiego. Rząd w przedłożonym projekcie budżetu wniósł, aby dodatek indemnizacyjny w krakowskiem pobierać w wysokości takiej jak w r. z., to jest w wysokości 22 centów do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich, a dochód

z jednego centa dodatku indemnizacyjnego obliczył rząd na 8.002 zł. obliczył zaś na podstawie wykazu podatków bezpośrednich rozpisanych na 1884 a wynoszących wówczas z krakowskiego 800.192 zł., przeto dochód z dodatku indemnizacyjnego, który proponował pobierać w 1886 r. w wysokości 22 centów, obliczył na 176.042 zł. Jednak komisya budżetowa proponując, z powodów wyżej już przytoczonych, aby w krakowskiem pobierano w 1886 r. dodatek indemnizacyjny w wysokości 21 centów do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich i przedstawiając wysokiemu Sejmowi na końcu tego sprawozdania odpowiedni wniosek do uchwały, obrachowuje na tej samej, co rząd, podstawie, dochód z dodatku indemnizacyjnego pobieranego w wysokości 21 centów, na 168.040 zł. i wnosi:

8. *Dodatek indemnizacyjny do podatków* . . . . . . *168.040 zł.*

Ogół więc dochodów funduszu indemnizacyjnego krakowskiego obrachowany przez komisyę budżetową w powyższych ośmiu pozycyach, wynosić ma w r. 1886 **185.978 zł.** przeto większy o 30 zł. od ogółu preliminowanych na tenże rok wydatków.

Komisya budżetowa przedstawiając wysokiemu Sejmowi do przyjęcia według jej powyższych wniosków, budżet wydatków i dochodów funduszu indemnizacyjnego krakowskiego w 1886 r., wnosi zarazem następującą

uchwałę finansową:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Na pokrycie wydatków funduszu indemnizacyjnego krakowskiego w 1886 r. Sejm ustanawia w krakowskiem dodatek do podatków bezpośrednich po 21 centów do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich.

We Lwowie dnia 9. stycznia 1886.

Przewodniczący:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Leon Chrzanowski.